

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติ
ครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๐๑/๘๖๗๒ ลงวันที่ ๑๑
สิงหาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความดังนี้

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๕
และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ ประกอบกับมาตรา
๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มีคำสั่ง ที่ ๖๗๗/๒๕๓๗
ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๗ ตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ร้อยตำรวจเอก ประสิทธิ์
สะกา รongสารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เมื่อครั้ง
ดำรงตำแหน่งรองสารวัตร สถานีตำรวจภูธรตำบลบ้านท่าเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดตราด กรณี
ถูกกล่าวหาว่าออกเลขหนังสือส่งสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่ ๘๒/๒๕๓๕ ซึ่งมีนายปรีดา ภูมิ
มาโนช เป็นผู้ต้องหาในข้อหาเมียเสพติดให้โทษประเภท ๕ (กัญชา) ไว้ในความครอบครองให้
อัยการจังหวัดตราด แต่อัยการจังหวัดตราดแจ้งว่ายังไม่ได้รับสำนวนการสอบสวน ผู้ถูกกล่าวหา
ได้ดำเนินการเสนอสำนวนการสอบสวนอีกครั้ง โดยได้สรุปสำนวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา
และเสนอสำนวนไปยังตำรวจภูธรจังหวัดตราด ต่อมาอัยการจังหวัดตราดได้มีหนังสือถึงสถานี
ตำรวจภูธรตำบลบ้านท่าเลื่อนให้ส่งตัวผู้ต้องหาไปดำเนินคดี แต่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจาก
ผู้ต้องหาหลบหนีการควบคุมของเจ้าพนักงาน

๒. คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยมีความเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีเจตนาทุจริต
ในการทำสำนวนการสอบสวนคดีอาญาล่าช้า แต่กระทำโดยประมาทเลินเล่อ ไม่ปฏิบัติตาม
กฎหมายและระเบียบของทางราชการเป็นเหตุให้ผู้ต้องหาหลบหนีไปจากการควบคุม แต่สามารถ
จับกุมตัวมาดำเนินคดีตามกฎหมายได้ ถือว่ารัฐยังไม่เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง แต่บกพร่อง
ในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕
(๓) และ (๕) ควรลงโทษกรณีประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ต้องหาหลบหนีจากการควบคุมโดยลง
ทัณฑ์กักขัง ๓๐ วัน ส่วนกรณีที่สำนวนการสอบสวนคดีอาญาล่าช้า ลงทัณฑ์กักขัง ๓ วัน

ต่อมาตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ได้เสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี
ว่า การกระทำฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่เจตนาปล่อยผู้ถูกควบคุมหรือประมาทเลินเล่อในหน้าที่
ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เห็นควรระงับในข้อหากระทำผิดวินัยอย่าง
ร้ายแรง แต่กรณีฟังได้ว่าเป็นผู้ไม่ประพฤติดตนให้เคร่งครัดต่อมรรยาทและระเบียบแบบแผนของ
ตำรวจ ประมาทเลินเล่อต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ
ฯ มาตรา ๕ (๓) และ (๕) ควรลงทัณฑ์กักขัง ๓๐ วัน ส่วนพฤติการณ์เกี่ยวกับการส่งสำนวน เป็น

การสอบสวนล่าช้า นับได้ว่าเป็นผู้ไม่ประพฤติตนให้เคร่งครัดต่อมรรยาทและระเบียบแบบแผนของตำรวจ เกียรติยศหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจฯ มาตรา ๕ (๓) และ (๕) ควรลงทัณฑ์กักขัง ๓ วัน รวม ๒ ข้อหา ลงทัณฑ์กักขัง ๓๓ วัน แต่เนื่องจากทัณฑ์อยู่ในอำนาจของผู้ช่วยอธิบดีตำรวจหัวหน้าตำรวจภูธรภาค ๒ จึงควรส่งสำนวนไปให้ตำรวจภูธรภาค ๒ ดำเนินการ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรีลงนามเห็นชอบเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๓๙

๓. ต่อมาตำรวจภูธรภาค ๒ ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๖๑๔.๑๑๓/๑๖๓๑ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๐ เสนอคณะกรรมการข้าราชการตำรวจพิจารณาว่า เมื่อพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยในเรื่องนี้แล้ว เห็นว่า พยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหา นำมากล่าวอ้างไม่สมเหตุสมผล และแม้ผู้ต้องหาจะหลบหนีไปจริงตามคำกล่าวอ้างของผู้ถูกกล่าวหา แต่ก็มิได้ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นผิด เพราะผู้ถูกกล่าวหาปกปิดไม่ให้ผู้อื่นได้รับทราบ และไม่มีพฤติการณ์ใดที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาพยายามติดตามจับกุมตัวผู้ต้องหาที่หลบหนีมาดำเนินคดี ส่วนการจำหน่ายคดีว่าผู้ต้องหาและสำนวนถูกส่งไปอัยการแล้ว ถือเป็นการรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา จึงเกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ มาตรา ๘๔ ซึ่งจะต้องลงโทษปลดออก หรือไล่ออก แต่ปรากฏว่าผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ผู้ออกคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๓๙ ให้ยุติเรื่องกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงน่าจะเป็นไปตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ที่บัญญัติไม่ให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้นๆ ต่อไปอีก ตำรวจภูธรภาค ๒ จึงไม่สามารถลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้อีก และเพื่อให้ได้ข้อยุติจึงส่งสำนวนการสอบสวนให้คณะกรรมการข้าราชการตำรวจพิจารณามีมติต่อไป

๔. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจมีความเห็นเสนออนุกรรมการของ ก.ตร.เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบว่า มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ได้กล่าวถึงการดำเนินการทางวินัยไว้โดยไม่ได้กำหนดว่าเป็นการกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงหรืออย่างไรร้ายแรง และได้กล่าวถึงการสั่งยุติเรื่องไว้ควบคู่กับการงดโทษซึ่งการสั่งทั้งสองกรณีนี้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนซึ่งอนุโลมมาใช้กับข้าราชการตำรวจจะสั่งได้ต่อเมื่อไม่มีความผิดหรือมีความผิดวินัยอย่างไรร้ายแรง ดังนั้น การสั่งยุติเรื่องตามมาตรา ๖ ดังกล่าว จึงน่าจะหมายถึงการสั่งยุติเรื่องทั้งหมด การสั่งซึ่งยังคงเห็นว่ามีผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงจึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๖ แต่เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจยังมีความเห็นอีกแนวหนึ่งว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ดำเนินการทางวินัย การสั่งยุติเรื่องการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง เท่ากับเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว จึงเข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ส่วนการกระทำความผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงนั้นเนื่องจากเป็นพฤติกรรมเดียวกัน จึงได้รับผลตามมาตรา ๖ ที่จะดำเนินการทางวินัยต่อไปไม่ได้ด้วย

๕. อนุกรรมการของ ก.ตร.เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๑ พิจารณาแล้วจึงมีมติให้หารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา

ซึ่งต่อมาคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๑ มีมติให้หารือคณะกรรมการกฤษฎีกาตามที่อนุกรรมการของ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบเสนอ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงหารือว่า ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุติเรื่องการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงของร้อยตำรวจเอก ประสิทธิ์ สะกาว โดยยังคงเห็นว่ามีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอยู่ตามข้อเท็จจริงดังกล่าว จะเข้าหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้ว เห็นว่า การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาเรื่องนี้เมื่อปรากฏว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และสั่งการเห็นชอบตามผลการสอบสวนให้ระงับข้อกล่าวหาการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงเป็นการสั่งยุติเรื่องสำหรับข้อกล่าวหาการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นกรณีที่เข้าเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา ๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดยังมีความเห็นชอบให้ลงทัณฑ์กักขังตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจฯ โดยพฤติการณ์ที่ผู้ถูกกล่าวหาทำให้ผู้ต้องหาหลบหนีและทำสำนวนล่าช้า ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและเห็นสมควรดำเนินการลงทัณฑ์ต่อไป แต่โดยการลงทัณฑ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจฯ เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาฝ่ายตำรวจที่จะพิจารณาสั่งการจึงส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาฝ่ายตำรวจพิจารณาสั่งการต่อไป เมื่อปรากฏว่าผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ทางวินัยยังไม่ได้มีคำสั่งพิจารณาดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดในส่วนนี้ก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ การดำเนินการทางวินัยในส่วนนี้จึงยังไม่ยุติ และไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้รับผลตามมาตรา ๖ ดังกล่าว

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ มาตรา ๖ สำหรับบรรดาผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการอันมิใช่เป็นการลงโทษทางวินัยก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ และบรรดาผู้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีกระทำผิดวินัยซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาสั่งยุติเรื่องหรือตโทษก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้นๆ ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๓